

KVALITETSDEKLARATION

Kostnader för utbildningsväsendet

Ämnesområde

Utbildning och forskning

Statistikområde

Befolkningens utbildning

Produktkod

UF0514

Referenstid

2013–2017

Statistikens kvalitet	3
1 Relevans	3
1.1 Ändamål och informationsbehov	3
1.1.1 Statistikens ändamål	3
1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov	3
1.2 Statistikens innehåll	3
1.2.1 Objekt och population	4
1.2.2 Variabler	4
1.2.3 Statistiska mått	5
1.2.4 Redovisningsgrupper	5
1.2.5 Referenstider	5
2 Tillförlitlighet	5
2.1 Tillförlitlighet totalt	5
2.2 Osäkerhetskällor	5
2.2.1 Urval	5
2.2.2 Ramtäckning	5
2.2.3 Mätning	6
2.2.4 Bortfall	6
2.2.5 Bearbetning	6
2.2.6 Modellantaganden	6
2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig	7
3 Aktualitet och punktlighet	7
3.1 Framställningstid	7
3.2 Frekvens	7
3.3 Punktlighet	7
4 Tillgänglighet och tydlighet	7
4.1 Tillgång till statistiken	7
4.2 Möjlighet till ytterligare statistik	7
4.3 Presentation	7
4.4 Dokumentation	7
5 Jämförbarhet och sam användbarhet	7
5.1 Jämförbarhet över tid	7
5.2 Jämförbarhet mellan grupper	8
5.3 Sam användbarhet i övrigt	8
5.4 Numerisk överensstämmelse	8
Allmänna uppgifter	8
A Klassificeringen Sveriges officiella statistik	8
B Sekretess och personuppgiftsbehandling	8
C Bevarande och gallring	8
D Uppgiftsskyldighet	8
E EU-reglering och internationell rapportering	8
F Historik	9
G Kontaktuppgifter	9

Statistikens kvalitet

1 Relevans

Statistiken belyser kostnaderna inom samtliga skolformer och också uppdelat på olika kostnadsslag som t.ex. utbildning/undervisning och lokaler/inventarier. Kostnaderna är en del av det nationella uppföljningssystemet och används också för internationella jämförelser.

1.1 Ändamål och informationsbehov

1.1.1 Statistikens ändamål

Syftet med statistiken är att belysa de offentliga kostnaderna för utbildningsväsendet i Sverige samt möjliggöra internationella jämförelser av utbildningskostnaderna inom OECD och EU.

Kostnaderna utgör en del i Skolverkets nationella uppföljningssystem för skolektorn. Syftet med uppföljningssystemet är att det ska ge en samlad bild och vara underlag för uppföljning och utvärdering på nationell och lokal nivå.

1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov

Användare av statistiken är bland annat Skolverket, Utbildningsdepartementet, forskare och massmedia. UNESCO, OECD och Eurostat använder uppgifterna till internationella jämförelser. Därutöver använder skolor, kommuner, företag, forskare och massmedia uppgifterna.

Kommuner, Skolverket och Utbildningsdepartementet använder statistiken för att kunna jämföra kostnader över tid men också för att jämföra mellan olika grupper eller regioner. Jämförelsen görs på den totala kostnaden eller per kostnadsslag men också på kostnad per elev. Att uttala sig om allmänhetens behov är svårt att göra, men jämförelser av olika slag och över tid borde vara rimliga antaganden.

1.2 Statistikens innehåll

De statistiska målstorheterna är totala kostnaderna för förskola, fritidshem, skola, vuxenutbildning, folkhögskola och högskola/universitet.

Kostnaderna delas upp på olika kostnadsslag beroende på skolform, då vissa skolformer inte har samma kostnader att redovisa. Exempelvis skolskjuts som finns i grundskola men inte i vuxenutbildning.

Kostnaderna delas bland annat upp på följande kostnadsslag:

- Utbildning/undervisning
- Lokaler/inventarier
- Skolmåltider
- Skolskjuts
- Lärverktyg
- Elevhälsa
- Elevavgifter
- Övrigt

1.2.1 Objekt och population

Intressepopulationen utgörs av samtliga utbildningsanordnare inom svenska skolsystemet vars verksamhet är helt eller delvis finansierade genom offentliga medel.

Eftersom utbildningsanordnarna inom svenska skolsystemet är kända så finns det ingen skillnad mellan intressepopulation och målpopulation.

Observationsobjekten är den samma som målobjekten alltså alla utbildningsanordnare inom skolformerna: Förskola, pedagogisk omsorg, fritidshem, öppen förskola, öppen fritidsverksamhet, förskoleklass, grundskola, grundsärskola, specialskola, gymnasieskola, gymnasiesärskola, Komvux, särvtux, svenskundervisning för invandrare och svenska utlandsskolor.

1.2.2 Variabler

Nedan redovisas de viktigaste målvariablerna. Även om mål-, intresse- och observationsvariabler överensstämmer väl, föreligger en principiellt viktig skillnad: intresse- samt målvariablerna avser de förhållanden som skulle gälla om kostnaderna vore perfekt redovisade, medan observationsvariablerna avser de förhållanden som faktiskt finns registrerade.

Statistikens intresse-, mål samt observationsvariabler redovisas nedan.

Intressevariabel	Målvariabel	Observationsvariabel
Kostnader uppdelat <i>perfekt på kostnadsslag</i> och total.	Kostnader uppdelat <i>perfekt på kostnadsslag</i> och total.	Kostnader uppdelat på <i>redovisat kostnadsslag</i> samt <i>redovisat</i> total.

Total kostnad: Summerar samtliga kostnader och intäkter för aktuell skolform och efterfrågad räkenskapsperiod.

Kostnad för undervisning/utbildning: Här redovisas kostnader och intäkter för samtliga förekommande läro- och timplanebundna aktiviteter för efterfrågad skolform.

Kostnad för lärverktyg: Här redovisas kostnader och intäkter som avser lärverktyg. Detta omfattar lönekostnader för skolbibliotekarie samt skolbibliotekservice.

Kostnad för skolmåltider: Här redovisas kostnader och intäkter för skolmåltider. Detta omfattar även lönekostnader samt administrativa kostnader.

Kostnad för elevavgifter: Här redovisas intäkter från avgifter som tas ut av elever eller deras vårdnadshavare.

Kostnad för lokaler/inventarier: Här redovisas kostnader och intäkter för egna samt hyrda lokaler och inventarier. Detta omfattar även externa och interna hyror.

Kostnader för elevhem: Här redovisas kostnader och intäkter som avser elevhem. Detta inkluderar personal, lokaler, lokalvård, inventarier och måltider.

Kostnad för övrigt: Här redovisas alla kostnader och intäkter som inte redovisats tidigare. Detta inkluderar lönekostnader för personal som inte redovisats tidigare.

Köpförsäljning av verksamhet: Här redovisas intäkter som förbundet erhållit för elever från medlemskommun eller annan kommun samt kostnader i form av ersättning för elever som går i skola i annan kommun eller annat utbildningsförbund.

1.2.3 Statistiska mått

Statistiken anges i målstorheterna antal och summa.

1.2.4 Redovisningsgrupper

Statistiken redovisas på nivåerna skolhuvudman, kommunalförbund, inriktning för fristående skolor, skolnivå (specialskolan).

1.2.5 Referenstider

Statistiken avser kalenderåren 2013–2017.

2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Statistiken baseras på en sammanställning av uppgifter från ett flertal externa källor. Statistikens tillförlitlighet beror därför på kvaliteten i dessa källors uppgifter. Den allmänna bedömningen är att de uppgifter som publiceras håller god kvalitet och därför är en god skattning av sina målstorheter. Då inga konfidensintervall redovisas i den underliggande statistiken går det inte att uttala sig om storleken på avvikelserna i statistiken.

2.2 Osäkerhetskällor

Den största källan till osäkerhet är att brister i rapporteringen leder till att kostnaderna inte perfekt speglar skolornas ekonomi enligt gällande regelverk. Bristerna orsakas i huvudsak av att rapporteringsskyldiga på grund av okunskap, underlåtenhet, slarv, glömska eller att man avstår från att ta med samtliga kostnader.

2.2.1 Urval

Eftersom insamlingen till statistiken över de offentliga kostnaderna för utbildningsväsendet i Sverige är en totalundersökning påverkas inte statistiken av urvalsosäkerheter.

2.2.2 Ramtäckning

Rampopulationen är alla skolenheter, högskolor samt universitet. Undersökningen har ingen känd över- eller undertäckning, aktörer som under året upphör eller tillkommer ska fylla i uppgifterna men i mindre omfattning än övriga.

2.2.3 Mätning

Statistiken över kostnader för utbildningsväsendet bygger på sammanställningar av redan publicerade uppgifter från flera olika källor men med samma referensår som finns angivet under 1.2.5. Källorna är bland andra Skolverket, Universitetskanslersämbetet, Arbetsförmedlingen, Myndigheten för yrkeshögskolan, CSN, Ekonomistyrningsverket, Regeringskansliet, OECD (Organisation for Economic Co-operation and Development).

Kostnaderna för friskolor och de kommunala skolorna baseras på uppgifter som uppgiftslämnarna själva redovisar via frågeformulär på webben. Uppgifter om landstingens kostnader och intäkter för utbildning lämnas av landstingens utbildningsförvaltning. Uppgifter från kommuner ingåendes i kommunalförbund lämnas av det aktuella kommunalförbundet. Uppgifter från fristående skolor, sameskolan och svenska utlandsskolor samlas in från varje skola. Uppgifter om specialskolorna lämnas av Specialpedagogiska skolmyndigheten.

Samtliga insamlingar sker via frågeformulär på webben, vilka har kontroller inbyggda som upplyser uppgiftslämnaren om eventuella tveksamheter alternativt felaktigheter i de lämnade uppgifterna. När frågeformuläret kommer SCB tillhanda granskas den och uppgiftslämnaren kontaktas angående avvikande uppgifter som lämnats okommenterade eller uppgifter som inte lämnats.

Vidare kontrolleras rimligheten i de lämnade uppgifterna när materialet aggregerats i statistikframställningen. Uppgifterna kontrolleras i jämförelse med tidigare års inlämnade uppgifter. Vid eventuella oklarheter återkontaktas uppgiftslämnaren för att reda ut dessa. Ingen mätfelsstudie har gjorts, därför är det svårt att göra en bedömning av effekterna på resultaten, men inget tyder på att det skulle förekomma mätfel som påverkar statistiken i någon större utsträckning.

För information om insamlingen för resterande källor hänvisas till respektive organisation.

Ingen justering förekommer av systematiska mätfel och det beror på att de anses svara försumbara och inte påverkar statistiken.

2.2.4 Bortfall

För denna undersökning finns inget känt objekts- eller partiellt bortfall.

2.2.5 Bearbetning

SCB:s bearbetningar av inkommit material består av sammanställning och viss bearbetning i form av andelsberäkningar av redan befintlig statistik för respektive objekt. Resultatet av SCB:s sammanställning kontrolleras noggrant så att publicerad statistik överensstämmer med inkommen statistik från uppgiftskällan. Bearbetningsfel kan dock ha uppkommit i ett tidigare skede, hos respektive källa som nämns. För information kring detta hänvisas till respektive källa. SCB:s bedömning är att eventuellt förekommande bearbetningsfel är små och påverkar statistiken försumbart.

2.2.6 Modellantaganden

Denna källa bidrar inte till osäkerhet i statistiken.

2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig

Enbart slutgiltig statistik publiceras.

3 Aktualitet och punktlighet

3.1 Framställningstid

Framställningstiden är ca 11 månader efter referensårets slut och det beror på att uppgifterna som ligger till grund inte publiceras förrän 9,5 efter årets slut.

3.2 Frekvens

Uppgifterna samlas in och framställs en gång per år. Målstorheterna avser föregående års redovisade kostnadsuppgifter. Uppgifterna för 2017 samlas in år 2018.

3.3 Punktlighet

Publicering i oktober sker i enlighet med vad som angetts i Publiceringsplanen för serien utbildning och forskning.

4 Tillgänglighet och tydlighet

4.1 Tillgång till statistiken

Resultatet från undersökningen redovisas på SCB:s webbplats, www.scb.se/UF0514.

4.2 Möjlighet till ytterligare statistik

För ytterligare statistik hänvisas till respektive ingående statistikprodukt.

Kostnader för förskola, fritidshem, skola och vuxenutbildning publiceras på skolverkets hemsida www.skolverket.se

För kostnader gällande folkhögskolan hänvisas till folkbildningsrådets hemsida www.folkbildningsradet.se

De internationella jämförelserna finns under [Education at a glance 2017](#).

4.3 Presentation

Resultatet från undersökningen redovisas i *Statistiska meddelanden* (SM), med förklarande text och tabeller samt efterfrågade diagram och tabeller.

4.4 Dokumentation

SCB publicerar ingen annan dokumentation än innevarande dokument, *Kvalitetsdeklaration*. För ytterligare dokumentation hänvisas till respektive uppgiftskälla.

5 Jämförbarhet och sammanvändbarhet

5.1 Jämförbarhet över tid

Eftersom utbildningsväsendet ofta står inför olika typer av förändringar bör man iakttä stor försiktighet när statistiska jämförelser ska göras över tiden. Som exempel på förändringar kan nämnas att för år 2004 fanns inte Folkhögskolor och Kvalificerad yrkesutbildning med i redovisningen. År 2008 lades Nationellt centrum för flexibelt lärande ned samtidigt som Arbetsförmedlingen bildades och fick andra förutsättningar än

föregångsmyndigheten Arbetsmarknadsstyrelsen (AMS). Gymnasieskolan har under året genomgått flera olika reformer vilka påverkar jämförbarheten för gymnasieskolan.

5.2 Jämförbarhet mellan grupper

Eftersom kostnaderna för barn och ungdomsskolan samlas in på liknande sätt och med samma variabler så är det möjligt att jämföra dessa grupper per elev över tid. För övriga skolformer är det inte möjligt att jämföra grupperna då det bygger på andra källor från andra organisationer.

5.3 Samanvändbarhet i övrigt

Statistik om kostnader för utbildning publiceras för andra länder av OECD i publikationen [Education at a glance 2017](#) och i en databas på OECD:s webbplats.

5.4 Numerisk överensstämmelse

Eftersom statistiken bygger på inlämnade uppgifter med litet bortfall anses den numeriska överensstämmelsen vara god, dock avrundas uppgifterna innan publicering.

Allmänna uppgifter

A Klassificeringen Sveriges officiella statistik

För statistik som ingår i Sveriges officiella statistik (SOS) gäller särskilda regler för kvalitet och tillgänglighet, se lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken samt Statistiska centralbyråns föreskrifter (SCB-FS 2016:17) om kvalitet för den officiella statistiken.

B Sekretess och personuppgiftsbehandling

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

För att skydda enskilda personers eller företags sekretessreglerade uppgifter säkerställs att de inte kan röjas direkt eller indirekt i den statistik som offentliggörs.

Vid behandling av personuppgifter, dvs. information som direkt eller indirekt kan hänföras till en person som är i livet, gäller lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken samt EU:s dataskyddsförordning (2016/679).

C Bevarande och gallring

Bevarandebehov är under utredning.

D Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet föreligger inte.

E EU-reglering och internationell rapportering

Statistiken regleras inte av EU.

F Historik

Från 1970 fram till och med budgetåret 1991/92 bestod redovisningen av en sammanställning av statsbudgetens utfall avseende utbildning. Huvudsakligen publicerades kostnaderna uppdelat på drift- och kapitalkostnader. Från och med 1992 sker redovisningen efter skolform och uppdelat på olika kostnadsslag för verksamheten. En del förändringar har skett i undersökningen genom åren som exempel på förändringar kan nämnas att för år 2004 fanns inte Folkhögskolor och Kvalificerad yrkesutbildning med i redovisningen. År 2008 lades Nationellt centrum för flexibelt lärande ned samtidigt som Arbetsförmedlingen bildades och fick andra förutsättningar än föregångsmyndigheten Arbetsmarknadsstyrelsen (AMS).

G Kontaktuppgifter

Statistikansvarig myndighet	Statistiska Centralbyrån
Kontaktinformation	Rasmus Evaldsson
E-post	Rasmus.evaldsson@scb.se
Telefon	010-479 57 37